

midőn az állat ide s tova ment, ilyenkor a föld alattuk megmozdult és beomolván, mélységek támadtak; azt vélik továbbá, hogyha az állat oly magasra jó, hogy a lég érinti, azonnal elhal és ezt tartják okának, hogy sokszor a vizek meredek partjainál ha előbukkannak, élettelenül találatnak. Ellenben az itt lakó oroszok azon véleményben vannak, miszerint a mammut épen oly állat volt, mint az elefánt, csak hogy nagyobb és hajlottabb agyarái voltak, azonfelül úgy vélik, hogy ezek az állatok a vízözön előtt, midőn itt az éghajlat melegebb volt, e tartományokat lakta és hogy a vízözön által az iszapba temettek, vízözön után azonban a lég hidegebb lón, minélfogva ettől az időtől a földbe fagytak ezek az állatok és a fagy őket a rothadástól megóvjá. Legelőször Saritsef adott leírást ily szőröstől-bőröstől felfedezett mammutról, amelyet jég közé fagyva találtak; később Adams természetbúvár, midőn tunguzi halászok újabban egy ily ősvilági épen maradt mammutot fedeztek fel, az állat csontvázat elkészítve felállította, lenyúzottbőrét pedig kitömté és ámbár e feltalált példány húsból úgy a vadállatok, mint a tunguzok kutyái 7 nyáron át, — mely ott három-három hóig tart — táplálkoztak, mindamellett mégis húsanak csak felerésze fogyott el. Bőre, füle és szeme azonban tökéletesen sértetlen állapotban maradt, bőre 10 hüvelyk hosszú ritka szőr által van fedve, mely alatt azonban vöröses színű és meglehetősen finomságú gyapjas szőrme található. Ezt az így kitömtött és felállított állatot 10.000 ezüst rubelért adta el a pétervári muzeumnak, hol ez máig is látható. Ezek az állatok többnyire álló helyzetben találatnak a folyók leomlott partjainak iszapjában, hová besüppedve, ott megfulladva és később jég közé fagyva egész a mai korig épen megmaradtak. E nézet helyességét bizonyítja az a körülmény, hogy a feltalált állatok szájában fenyő- és czédrusgalyak maradványait találják s így, ha messziről sodortattak volna oda, ezek az étel-maradványok rég eltűntek volna.

A mammutnak a mai hideg földvön való nagy számbani előfordulása másból, mint abból, hogy ott valamikor szelidebb éghajlat volt, meg nem magyarázható. Igen valószínű az is, hogy az ősvilági elefánt pusztulását és kivészését épen éghajlatának fokonzint zordulása okozta.

Bebercsi.

amint vérző hátsó ballábara borogatást rakosgatott a friss hóból.

S miután sebtében elpanaszolta, hogy egy előtte ismeretlen úr — ki ablakot visel a képén — ott a parton csunyán ráijesztett, sőt még a hátsó ballábát is eltörte, gyorsan odább állt.

De most jött a másik veszedelem, az erdő félelmetes öre, ki ott ált előtte jól megabakolt puskájával! Oh, mi lesz most velem?! Ez meg bizonyára a másik lábamat fogja eltörni! Hol veszek én annyi havat a borogatáshoz? Csak már jönne a minden fájdalomtól megszabadító Mauser s véget vetne e sok hiábavaló lövöldözésnek! — Az erdőör tömérdek póstája, midőn előbb tönkretett egy szépreményű tölgyesemetét, érintetlenül hagyta a verejtékező nyulat, azt gondolva, hogy egy lövésre csak nem lehet fát is, meg nyulat is löni.

Végre egy órai halálfelelem után beteljesedett a szegény töröttlábú kivánsága s a Mauser megszabadította összes fájdalmaitól!

Igy köszöntött be az idei tél az első szűzfehér takaróval!

Mátray Gyula.

Przewalsky-féle élő vadlovak Európában.

Przewalsky orosz utazó az ázsiai pusztákon vadon élő lovakat fedezett föl, melyeket azóta Przewalsky-lovaknak neveznek. Vadlovak hajdan Európának az Alpoktól északra eső számos vidékén éltek még a történelmi időben is, de tüzetes leírás nincs felőlük. A dél-orosz steppékben még a XIX. század közepéig is akadtak vadon élő lovak, melyek egyébiránt valószínűleg csak el voltak vadulva. Termetük alacsony és zömök volt, sörényük lelogott és vagy izabella-színű, vagy szürke példányokban száguldoztak a pusztákon. Akik ezeket meglátták és ismerték, nagyon óvatos és vad állatoknak mondták, melyeket igen bajos volt még csak megközelíteni is. Hátrafelé nem rúgtak, hanem fogaikkal és mellső lábaikkal támadtak és védekeztek.

A 80-as években egy orosz expedíció Ázsiában a Kukunoor (Kék-tó) és a Lopnoor közti területen bukkant vadlovakra, melyek a dél-orosz példányoktól csak barna színükben tértek el. Ezekből az expedíció néhány példányt nagynehezen elejtett. Olyan gyors futók, hogy a kozákok lovai nem bírták utólérni és csak mikor inni mentek (mindig éjjel és igen óvatosan), lehetett rájuk lesből vadászni. Kitömtető bőroket ezekből a vadló-alakokból Szent-Pétervárhoz vittek.

Eddig még élő ilyen vadlovakat nem hoztak Európába. Nemrég a Hagenbeck-féle ismert hamburgi állatkereskedő czég, állítólag 100,000 márkánál többre rúgó költséggel, expedíciót indított Kelet-Ázsiába, melynek az volt a feladata, hogy eleven Przewalsky-lovakat kerítsen és szállítson Hamburgba. Az expedíció csakugyan rábukkant ilyen vad ménesre, még pedig tizenkét napi járásnyira Pekingtől. Amde a megnőtt példányokból semmi módon sem lehetett egyetlenegy sem elfogni. Csak egészen fiatal csikókból kerítették meg 28 darabot, melyek még szoptak és mihelyt fogságba kerültek, azonnal mongol kanczákat adtak nekik nevelő anyáknak.

Így azután sikerült is velük a két világrészen át való rettentően hosszú utat — nem kevesebbet, mint 6000 kilométert — részint gyalog, részint vasúton megtéetni, úgy hogy jó karban érkeztek meg Hamburgba. Egészen alaposan persze majd csak megnőtt alakban lehet őket leírni. Egyelőre meg lehet róluk annyit állapítani, hogy színük szürkésbarna, farkuk bojtos és sörényük kefeszerűleg fölfelé áll. Ez a pár tulajdonság számárra emlékeztet. De míg a középázsiai *kulán*, vagyis a vad szamár, vihogó hangot hallat, mely épen úgy különbözik a szamár ordításától, mint a ló nyerítésétől, addig ezek a fiatal Przewalsky-lovak úgy nyerítenek, mint a lovak, tehát ló és szamár közt mintegy közép-fajt képviselnek és eszerint nem elvadult házi lovak.

Mellesleg megjegyezzük, hogy az ázsiai és dél-orosz elvadult lovak minden időben sok bajt okoztak a lötenyésztő népeknek, mert a házi lovakat nagy számmal csalogatták magukhoz a szabadba és az így elcsábítottakat a tulajdonosok nem igen bírták többé visszaszerezni; mert mihelyt a szabadságot megízlelték, azontúl a vad ménessel együtt száguldoztak ide s tova és az emberek közelükbe már alig juthattak.

A vadon élő lovak és a domesztikáltak közt tehát kereszteszek majdnem állandóan fordultak elő.

Sajó.

Felkérjük hátralékos t. előfizetőinket tartozásuk mielőbbi szíves kiegyenlítésére. Lapunk nem nyereszkedési vállalat, miért is kiadása sok költséggel jár, melyei a rendetlenül beérkező előfizetési díjakból alig fedezhetünk, mert vannak oly előfizetőink is, kik 2-3 évt. előfizetéssel is hátralékban vannak. Különösen tehát ezekhez a t. előfizetőinkhez intézzük ez alkalommal kérésünket tartozásuk mielőbbi szíves beküldése végett, ami immár morális szempontból is aktuálisá vált.

Hazafias tisztelettel a

kiadóhivatal.